

Prædiken til Helligtrekongers søndag

Matt. 2, 1-12

Juleevangeliet fastholder os på, at lyset skinner i mørket, og mørket kan ikke vinde over det - det er godt at kunne holde fast i, også når det synes at stride mod de erfaringer, man gør sig.

Om noget tidspunkt på året så bliver vi her på nogle af årets korteste og mørkeste dage mindet om, at vi må løfte blikket fra jorden mod himlen. For sammen med hyrder og vise mænd bliver vi af stjernen over stalden i Betlehem mindet om, at der findes et lys, som ikke er afhængigt af hverken vores styrke, visdom og rigdom eller vores svaghed, manglende indsigt og fattigdom. Uanset om det så stemmer eller strider med vore egne erfaringer - så kaster Betlehemsstjernen sit klare lys ind over vore liv med alle vore glæder og sorger - julen står som en ledestjerne i vinterens mørke og minder os om, at vi ikke må lade os begrænse af vore erfaringer - at vi ikke må gøre hverken verden eller livet *mindre*, end Gud har tænkt det.

For de vise mænd fra Østerland kostede det en meget lang rejse at nå frem til den indsigt. Faktisk gik de flere gange fejl af målet, tolkede stjernetegnet forkert. Derfor ender de i første omgang hos kong Herodes, men de bliver bragt ud af deres vildfarelse, og

når frem til barnet i krybben. De er blevet klogere - men altså kun ved at indse, at det ikke er deres egen klogskab, der kan føre dem til den nyfødte - til sandheden om Gud og os.

Vi har alle sammen hver især været ude på omveje i vores søgen efter meningen og sandheden. Vildfarelser findes der uden tvivl mange af. Og hvis verdens visdom var det eneste, vi havde at holde os til, så ville vi sidde tilbage uden andet håb end det, vi selv kan skabe.

De vise mænd vandrede langt og længe også gennem ørkenen, hvor det hele syntes ja, ørkesløst, og det oplever de fleste af os vel ofte, nogen gange mere end andre selvfølgelig. Vi oplever, at vi i vor søgen efter sandhed og mening er på en ørkenvandring.

Inden en sommerfugl kan flyve, er den en lille kravlende larve. Mange, som bliver henrykte, når sommerfuglene danser over sommerengen, væmmes ved en larve og klemmer den ihjel, men af Gud er larven lige så elsket som sommerfuglen. Han ser, at sommerfuglen findes i larven og larven i sommerfuglen. Kravle har sin tid og flyve har sin - også for mennesker.

I lignelsen om "den fortabte søn", fortælles

der som bekendt om to brødre. Den ene ødsler sin arv bort i et udsvævende liv og går derefter i sig selv og vender hjem til sin far, og bliver taget imod med ”åbne arme” og går ind til fest. Den anden bror går pligttopfyldende derhjemme hos sin far, men da det kommer til stykket, viser det sig, at denne pligttopfyldende søn nok mere har betragtet sig selv som en pligtløs tjener end som en fri søn. Han har i alle disse år i tjenesten ikke spurgt efter sit eget hjerte og dets længsel. Han er aldrig kommet på den tanke at byde ind til en rigtig fest. Det er først, da han ser glæden omkring broderen, at han får en smertefuld kontakt med sit eget savn, med u-levede sider af sit eget liv.

Jesus fortalte ikke denne lignelse for at udstille den ene eller den anden bror, eller for at bruge den ene som et forbillede og den anden som et advarende eksempel. Billedet er en opmuntring til at lytte til sin længsel og vove at prøve sine vinger, uden angst for at blive forkastet eller foragtet af Gud. Billedet af faderen viser hen til den frihed og den opfordring at gøre sine egne valg og forme sit liv – og ikke forarges over andres. Vel træffer vi valg, der er forkerte, ligesom de vise mænd gik en omvej til kong Herodes, men netop den frihed har vi fået af Gud, at vi trygt må træffe vore valg, og være elskede af Gud, selv om vi så også træffer de forkerte valg. Med enkle penselstrøg giver Jesus os et billede af sin og alles far. Det billede fortæller os, at ingenting kan skille et menneske fra Guds kærlighed.

Hvis vi vil se på verden med Guds øjne, så må vi derfor forsøge at tage det ufuldkomne i favn og lade alt få sin plads og sin tid. Det

gælder både vore egne og andres ufuldkomnheder.

Man vælger oftest ikke det dårlige, *fordi* det er dårligt, men fordi man tror, at det er godt. Eller fordi det *gør* godt i øjeblikket. Fisken ser kun ormen og bider på krogen.

Når man i svaghed og kaos møder et menneske, der tager alt, som det er, uden at vurdere, bidrager det med en forunderlig aflastning. Men den, der jamrer over, hvor slemt det er fat med andre, og som ved, hvordan det hele burde være, lægger sten på byrden. Hvem kan veje tyngden af en andens byrde? Hvem kan måle andres styrke eller brist? Gud er den, som ene ved og skal ene dømme. Og Gud er den, til hvem du må henvende dig i tillid til, at han vil ”trække dig flot”, så du igen kan bevæge dig frit.

Kun når vi kan bevæge os frit, er vi i stand til at elske, for i kærligheden findes ingen tvang. Kærlighed er nemlig ikke, at vi bestandig forsøger at gøre vor næste *tilpas*. Kærlighed er det naturlige mod, modet til at være sig selv, altid og under alle omstændigheder kun at være den, man er. Enhver, der giver sin næste noget, der ikke har vokset ved ens egne hjerterødder, giver kun stene for brød og – de véd det begge! Men det er ikke altid, vi har modet til at være os selv. Derfor sker det, at vi siger om et menneske, at vedkommende mangler ”selvtillid”. Men i virkeligheden er det nok ikke selvtillid, vi oftest mangler, men selvværd. Jagten på selvtillid kan næsten blive en form for narke, hvis vi tror, man får selvtillid af at præstere noget særligt og opnå ros for det. ”Selvværd” derimod er noget andet, som vi alle har brug for!

Om dette taler forfatterinden Karen Blixen i *Den afrikanske farm*: Hun bruger ganske vist ikke ordet selvværd, men stolthed. Hun siger: ”Stolthed er Bevidstheden om, og Troen på den Tanke, som Gud havde, da han skabte os”.

Vi kan selvfølgelig ikke vende tilbage til tiden før syndefaldet, og små tager vi os ud, vi mennesker. Små og uanselige. Småbitte krusninger på evighedens hav. Men tror vi, at vi er mindre værd nu, end da Gud skabte os, så tager vi grueligt fejl. *For intet offer var for stort, når det drejede sig om at redde os!*

Intet offer var for stort, når det drejede sig om at redde os! Siger det ikke netop *alt* om dit og mit værd!?

Intet offer var for stort, når det drejede sig om at redde os!

Vi har fået fællesskab med Kristus. Vi deler livets vilkår med ham, vi deler dødens vilkår med ham, og derfor har vi også det levende håb om at dele opstandelsens vilkår med ham. Af jord skal du igen opstå. Det er det evige livs *håb*. Ikke det evige livs vished, ikke det evige livs sikkerhed, men det evige livs håb, som du blev svøbt i ved din dåb.

Vi vil så gerne være fuldkomne i os selv, men den eneste måde vi kan være fuldkomne på er i Kristus. At være fuldkommen er at være kommet fuldt i mål, at være kommet fuldt og helt til stede, og det kan vi netop kun være her i livet, når vi tror os ”trukket flot” af Gud, så vi kan leve frit.

De vise mænd nåede frem til barnet i krybben, på trods af omveje og afveje, fordi Gud blev ved med at lede dem ved at lade stjernen lyse på himlen.

Derfor, her til sidst: ”På din vej over jorden kan du gå på to måder. Du kan gå med ryggen til Betlehemsstjernen, med ryggen til solen fra Betlehem og se, hvordan dit liv kaster sine mørke skygger frem foran dig, men du kan også vende om og gå mod solen, så skyggerne kastes bag dig. Den vej kaldes dåbens vej, nådens vej, og det er mit inderlige håb og min bøn for mig selv, men også for dig, at du efterhånden som livet går, og skyggerne bliver længere, vil vokse i trykthed og glæde over lyset fra ham, der satte solen på himlen, og som kaster alle dit livs skygger *bag* dig og opløser dem med sit nådesord.”

I Jesu navn: Amen!

Mette Krogholm Pedersen

Horsens og Hammer

Salmer:

749 , 362, 450, 136, 122 v. 7-8, 138

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk